

ІВАНЕНКО ВЛАДИСЛАВ, здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка), доцент кафедри менеджменту та маркетингу,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ІНТЕГРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ І ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Інтегроване управління відходами стало одним із центральних питань сучасного світу, адже проблема відходів дедалі більше впливає на екологічну, економічну та соціальну стабільність. У контексті сталого розвитку та продовольчої безпеки ця тема набуває особливого значення, оскільки від ефективності поводження з відходами залежить збереження ресурсів, чистота довкілля та якість життя людей [1].

Основним викликом у цій сфері є стрімке зростання обсягів відходів, зумовлене як зростанням чисельності населення, так і надмірним споживанням. Харчові відходи є однією з найважливіших проблем, адже щороку мільйони тонн їжі викидаються, тоді як значна частина населення страждає від голоду. Це не лише моральна дилема, але й економічна втрата, яка відображається у неефективному використанні ресурсів, таких як вода, енергія та земля. Відсутність належної інфраструктури для збору, сортування та переробки відходів у багатьох країнах ускладнює вирішення цих проблем [2].

Однак, попри виклики, перспективи інтегрованого управління відходами виглядають багатообіцяючими. Впровадження циркулярної економіки, що передбачає повторне використання матеріалів і мінімізацію відходів, пропонує новий підхід до збереження ресурсів. Сучасні технології, такі як компостування органічних відходів, енергетична утилізація або переробка пластикових матеріалів, дають змогу зменшити навантаження на довкілля. Гармонізація міжнародного законодавства та розвиток національних програм поводження з відходами стають важливим кроком до глобального вирішення проблеми [3].

У контексті продовольчої безпеки управління відходами відіграє критичну роль. Зменшення харчових втрат може допомогти забезпечити більшу кількість населення їжею без додаткового навантаження на природні ресурси [4]. Крім того, використання органічних відходів для виробництва добрив сприяє поліпшенню ґрунтів і підвищенню врожайності.

Одним із найважливіших аспектів інтегрованого підходу є просвітницька робота та залучення громадськості. Формування культури відповідального споживання, усвідомлення важливості сортування відходів і підтримка екологічних ініціатив є ключовими факторами успіху. Взаємодія між урядами, бізнесом та громадськими організаціями створює можливості для впровадження інноваційних рішень, які сприяють не лише екологічній, але й економічній вигоді. Перспективи інтегрованого управління відходами в контексті сталого розвитку та продовольчої безпеки відкривають нові можливості для збереження ресурсів і створення екологічно стійкого

майбутнього. Одним із ключових напрямів є розвиток циркулярної економіки, яка перетворює відходи з проблеми на ресурс, забезпечуючи повторне використання матеріалів, виробництво біогазу з органічних відходів та створення вторинної сировини [5]. Це сприяє зниженню навантаження на природні ресурси та зменшенню екологічного забруднення.

Важливу роль відіграють інновації у сфері переробки, такі як новітні технології сортування, компостування та енергетичної утилізації. Застосування цих методів дозволяє не лише зменшити обсяги відходів, але й створює нові можливості для економічного розвитку через залучення інвестицій у «зелені» технології. Особливий акцент робиться на використанні органічних відходів у сільському господарстві, що підвищує якість ґрунтів і знижує потребу в хімічних добривах. Таким чином, інтегроване управління відходами є невіддільною складовою сталого розвитку та продовольчої безпеки. Попри виклики, можливості для прогресу в цій сфері є значними. Від нашої здатності об'єднати зусилля, адаптуватися до змін і впроваджувати інновації залежить майбутнє планети та добробут наступних поколінь.

Список використаних джерел:

1. Шебаніна О. В., Бурковська А. І., Полторак А. С., Бурковська А. В., Сухорукова А. Л. Управління відходами у глобалізованому світі: виклики та перспективи. *Система управління відходами в циркулярній економіці: фінансові, соціальні, екологічні та енергетичні детермінанти* : монографія / за заг. ред. А. С. Росохатої, М. Г. Мінченко. Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 74-83. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17053>
2. Полторак А.С., Сухорукова А. Л., Бурковська А. І. Кібербезпека в системі трансформації управління бізнес-організацією. *Трансформація менеджменту бізнес-організацій: сучасні тренди та виклики* : колективна монографія. Київ : Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. 2021. С. 158-176. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10893/1/17.pdf>
3. Caruso D., Lunkina T., Burkovska A. and Burkovska A. Assessment of the Influence of the National Bank of Ukraine Monetary Policy on Food Security of the State. *Accounting and Finance*. 2020. №4 (90), P. 45-51. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4\(90\)-45-51](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4(90)-45-51)
4. Poltorak A., Burkovska A., Khrystenko O, Sukhorukova A. Dovgal I. Monitoring of relationships between indicators of food security of the states. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2023. 1269(1), 012001. DOI:10.1088/1755-1315/1269/1/012001
5. Бурковська А.І., Дубенюк Я.О. Маркетингова стратегія як елемент управління підприємством в умовах українського сьогодення. *Modern Economics*. 2024. № 44(2024). С. 36-40. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-05)

